

at udstedes paa en Tid, da Forholdene stode ganske anderledes end for Diebliffet; der er udstedt Bevillinger i Aarene nogle og Fyrgetyve, — jeg skal ikke kunne sige, om der er ældre Bevillinger til slikt Godsens Afhændelse, men der er ialfsald Bevillinger fra Aarene nogle og Fyrgetyve; — dengang tænkte man ikke paa, at det ved Lov skulde blive bestemt, at Fideicommissgodser skulde overgaae til Eiendom, og at Lehn og Stamhuse skulde ophæves; man ansaae dengang disse Besiddelser for Besiddelser, der vilde, saa at sige, blive evige, eller som i det Mindste vilde vare Aarhundreder til. Nu stiller Sagen sig ganske anderledes; nu foreligger der i Grundloven en Bestemmelse for, at disse Besiddelser snarest muligt skulle omfribes til at undergives de almindelige Regler for Handel og Wandel. Jeg troer, at denne Forskiel i Tingenes Stilling vil kunne opfordre til at overveje, om disse Bevillinger, som ere udstedte under ganske andre Forhold, nu egne sig til at gjøres gjældende, endogsaa blot midlertidigt, som Lov. — Det ærede Udvalg træder lige strax i den første Paragraph frem med et Forslag, som synes at bevise, at selv Udvalgets Fleerhed har en vis Betænkelighed ved Loven, thi ellers veed jeg ikke, hvorfor det udtrykkeligt skal bemærkes, at den er kun midlertidigt. Det er jo ligefrem; at § 98 i Grundloven ikke er opfyldt ved denne Lov. Det er siltiende forudsat, allerede ved dens første Forelæggelse her i Thinget, men jeg for mit Bedkommende maa ansee det for noget Besynderligt, ja for noget Betænkeligt, saaledes stykkevis at opfylde de Forskrifter, som ere givne i Grundloven. Det er ogsaa Noget, man ellers ikke har villet gaae ind paa; Thinget har saaledes ikke fra Ministeriet erholdt noget Lovforslag, hvorved der t. E. stykkevis eller midlertidigt blev forsøgt en Omordning af Communalforholdene. Der er vistnok Ting i det communale Væsen, som meget vel kunde rettes ved en midlertidig Lov, men Regjeringen har, og vistnok med Røje, undladt at komme med et saadant Lovstykke, fordi Grundlovens Forskrift gaaer ud paa, at hele Forholdet skal ordnes paa eengang, saaledes, at man overfører det Hele; det ærede Thing har ligeledes, for ikke ret mange Dage siden, forkastet et

Ændringsforslag, som gik ud paa en stykkevis Opfyldelse af Grundlovens Forskrift, nemlig det Forslag, som af den ærede Rigsdagsmand for Bræsto Amts 4de District (Grundtvig) var stillet til Presseloven, om Juryens Indførelse i Pressesager; jeg troer ikke, at Thinget forkastede det, fordi det havde Noget mod Juryer, men fordi det ventede en almindelig Lov med Hensyn til hele dette Forhold. Det forekommer mig nu, at den samme Regel, anvendt paa det Forslag, som her foreligger, maatte medføre, at man ikke indlader sig derpaa.

De Grunde, som det ærede Udvalgs Majoritet har anført ligeoverfor Minoriteten, forekomme mig virkelig at være høist tarvelige; thi, naar man seer hen til dem, støtte de sig, næst paa de Bevillinger, der, som omtalt, ere udstedte, paa den Forudsætning, at, naar man vedtog noget Andet, kunde der maaskee fra en og anden Fideicommissbesidders Side finde et Proformaværk Sted, saa at man ikke i alle Tilfælde opnaaede det, man tilsigtede; men jeg kan dog aldrig billige, at man for ubestemte Forudsætninger opgiver det, som man egentlig anseer for at være Hovedformaalet, og det er udtrykkelig sagt i Comitébetænkningen, at Hovedformaalet med nærværende Lovforslag maa være, at fremme Selveiendom i Fæstebondestandens Interesse. Naar den ærede Indenrigsminister fremhævede, at Lovforslaget var i Bøndestandens Interesse, og han saa tillige sagde, at der ikke maatte tages Hensyn til de enkelte Personligheder, har denne Betragtning maade vel ved første Diekast intet Modsigende i sig; men man maa vel lægge Mærke til, at der, ved at træffe Bestemmelser med Hensyn til det under et Fideicommiss hørende Gods, ingenlunde i Reglen handles om en enkelt Person eller enkelte Personers Læve; nei, det er et heelt District, det er et District, som undertiden indbefatter flere Tusende Eder. Hartkorn, der handles om, og det er Beboerne i hele dette District, som komme til at lide under en saadan Lovbestemmelse, dersom den ikke rammer det Rigtige, dersom den ikke passer til Tidens Fordringer. Jeg troer saaledes, at Forholdet er et ganske andet, end at man kan sige, at man ikke skal tage Hensyn til det enkelte Individ; naar man stiller Sagen ifkun saaledes,